

ΣΤΩΜΕΝ ΚΑΛΩΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟΣ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΕΤΟΣ 9ο

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017

ΤΕΥΧΟΣ 48ο

Οἱ αἵρέσεις

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας
ἐναντι τῶν αἱρέσεων καὶ τῶν αἱρετικῶν

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ, ΠΟΥ ΕΖΗΣΑΝ ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΦΟΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ, ΤΩΝ ΕΝΔΕΚΑ (11) ΠΡΩΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ΜΕΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ

1. Οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐνωμένης Χριστιανικῆς μας Ἐκκλησίας, τῶν 11 πρώτων μ.Χ. αἰώνων, ἔζησαν μιάν ἐποχή σκληρῆς δοκιμασίας τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἑνότητος, ἀπὸ τὴν δραστηριότητα τῶν αἱρέσεων καὶ τῶν Σχισμάτων.

2. Παράλληλα, τὸ κράτος (τῆς Ρωμαϊκῆς καὶ Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας), στό μὲν ἐσωτερικὸ του (στό πολιτικὸ σκηνικὸ), ἐβίωνε ἐποχή ἔντονων πολιτικῶν ἀνακατατάξεων καὶ ὕψις, ἀπὸ δὲ τὸ ἐξωτερικὸ, τὸ κράτος ἐβάλλετο ἀπὸ ἀλλεπάλληλες ἐπιδρομὲς βαρβαρικῶν φυλῶν.

3. Σὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ παραχώδη χρόνια, ἡ Ἐκκλησία, καὶ – ἰδίως – οἱ ἡγέτες αὐτῆς, δηλαδή οἱ Ἅγιοι Πατέρες, εἶχαν νὰ ἀντιπαλέσουν στὴν πράξη (κι ὄχι ἀπλὰ στὴν θεωρία!) τὸν κατακερματισμὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ τίς παντὸς εἶδους ἀναφυόμενες αἵρέσεις, σχίσματα καὶ πλάνες. Αἵρέσεις, πού οὐκ ὀλίγες φορές, ὁδήγησαν σὲ ἐμφύλιους

σπαραγμούς τὸν λαό. Πρὸς τοῦτο ἔδρασαν συνοδικά, καὶ ἐπραγματοποίησαν ἀπτά (7) Οἰκουμενικὲς Συνόδους, πρὸς ἐπίλυσιν τῶν Σχετικῶν θεμάτων. Ἐπίσης οἱ Ἅγιοι Πατέρες, εἶχαν καὶ τὸ ἔργον, νὰ ἐρμηνεύσουν αὐθεντικά τίς Γραφές, καὶ τίς Διδαχὲς τῶν Ἀποστόλων, πού οἱ αἱρετικοὶ ἐρμήνευαν ψευδῶς.

Β. Η ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ὙΠΟΜΕΜΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ, ΚΑΙ Η ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΓΡΑΦΩΝ – Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ, ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΑ, ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΘΕ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΑΙΡΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΣΧΙΣΜΑΤΟΣ.

4. Οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἀκολουθοῦσαν, ὡς πρὸς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν αἱρέσεων καὶ τῶν αἱρετικῶν, τὴν αὐστηρὴ ὁδοὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς, καὶ τῶν Διδαχῶν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἀφοῦ συνειδητοποίησαν ὅτι τὸ πρόβλημα τῶν αἱρέσεων ἦταν σὲ μεγάλο βαθμὸ πρόβλημα ἐρμηνείας τῶν Γραφῶν. Τὰ ἀγιογραφικὰ χωρία σχολιάζονταν μὲ ποικίλους τρόπους, ὥστε νὰ γίνῃ κατανοητὸ τὸ βαθύτερο καὶ «κεκρυμμένο» τους μῆνυμα.

5. Για τὸ **Μέγα Βασίλειο**, καὶ γενικότερα γιὰ τοὺς πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὅλες του οἱ σκέψεις καὶ γραφές, ἔχουν **ἀφετηρία καὶ ἀπώτερη κατάληξη στὰ ἀγιογραφικά κείμενα**. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐμφορεῖται καὶ ἐμπνέεται τὴν ἀλήθεια. Ὅποιο πρόβλημα καὶ νὰ προκύψει, ἐκεῖ ἀνατρέχει γιὰ νὰ βρεῖ τὴ λύση ὅποιο δόγμα, ἢ ὑψηλὴ θεολογικὴ σκέψη καὶ ἂν ἀναπτύσσει, στὴ Γραφὴ βρίσκει τὴν ἀσφαλὴ κατοχύρωση καὶ σὲ ὅποια ἐλεγκτικὴ ἀντιπαράθεση καὶ ἂν παίρνει μέρος, ἐκεῖ βρίσκει τὰ ὀρθὰ ἐπιχειρήματα.

Ὁ **Μέγας Βασίλειος**, βέβαια, μελετᾷ τὶς Γραφές κατ' ἀρχὴν γιὰ λόγους προσωπικῆς του ἐποικοδόμησης καί, ὡς οὐδέποτε, γιὰ τὶς **διδασκτικὰς ἀνάγκες τοῦ ποιμνίου του**. Ὅμως, προστρέχει στὴν Ἁγία Γραφὴ καὶ **γιὰ νὰ τὴν ἐρμηνεύσει ὀρθὰ** καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ὀρθόδοξη ἀποστολικὴ παράδοση πού ἔχει παραλάβει. Καὶ αὐτὸ γιὰτί **οἱ ἐτεροδόξοι τὴν διαστρέφουν, ἐρμηνεύοντάς τὴν ὅπως τοὺς συμφέρει**, προκειμένου νὰ στηρίξουν **τὰ κίβδηλα θεολογικά κατασκευάσματά τους**: «Τὰ δὲ ρήματα τῆς θείας Γραφῆς, ἅπερ λαμβάνοντες οἱ ἀντικείμενοι καὶ διαστρέφοντες πρὸς τὴν οἰκείαν συνειδησιν ..., οὕτως ἐξετάσωμεν κατὰ τὸ δυνατόν ἡμῖν ἀναπτύσσοντες αὐτῶν τὴν διάνοιαν» (Ἐπιστ. 8, 4).

Στὴν προσπάθειά του νὰ καταδείξει τὸ **ἀνυπόστατο τῶν αἰρετικῶν ἀντιλήψεων, ὁ Μέγας Βασίλειος** ἐπιστρατεύει ἅπειρα χωρία ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφὴ. Ὁ ἀντιαιρετικὸς του λόγος βρῖθαι **ἀγιογραφικῆς κατοχύρωσης**. Αὐτὸ τὸ καταλαβαίνει κανεὶς μὲ τὴν πρώτη ἀνάγνωση ὁποιουδήποτε ἀντιαιρετικοῦ του ἔργου.

6. Οἱ Ἅγιοι Πατέρες, στὸ σύνολόν τους, εἶχαν, ἐξ ἄλλου, συνειδητοποιήσει τοὺς **μύχιους σκοποὺς τῶν αἰρετικῶν** πού «ἐν προσποίῃ ἐξηγήσεως» ἐρμηνεύουν «πρὸς τὸ ἑαυτοῖς δοκοῦν» τὴν Γραφὴ, «πρὸς τὸν οἰκεῖον σκοπὸν τὰς ἐξηγήσεις ποιοῦμενοι» καὶ ἔτσι ὁ καθένας μπορεῖ νὰ «παρεισάγῃ τὰ ἑαυτοῦ» καὶ νὰ νοθεύσῃ τὸ νόημα τῶν Γραφῶν. Παραχαράσσουν τὴν ἀλήθεια, δὲν ἀκολουθοῦν τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραφῆς καὶ τὴ διαστρέφουν σύμφωνα μὲ τὴ θέλησή τους. «... οἱ παραχαράκται τῆς ἀληθείας, οἱ οὐχὶ τῇ Γραφῇ τὸν ἑαυτῶν νοῦν ἀκολουθεῖν ἐκδιδάσκοντες, ἀλλὰ πρὸς τὸ οἰκεῖον βούλημα τὴν διάνοιαν τῶν Γραφῶν διαστρέφοντες...» **Μέγας Βασίλειος**. Εἰς τὴν Ἑξαήμερον Β', 2, 1-3).

Ὁ **διάλογος** μὲ τοὺς ἐτεροδόξους ὀφείλει νὰ ἔχει **ἀγιογραφικὴ βάση** καὶ ἡ χρῆσις ὄρων πού δὲν ἐμπεριέχονται στὴ Γραφὴ, πρέπει νὰ ἀποπνέουν τὶς **διδασχὰς** καὶ τὸ **πνεῦμα** τῆς.

Γ. ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ, ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ.

7. Σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν Ἐκκλησίαν πού τὸ ὄνομά της ἀποτελεῖ «συμφωνίας ὄνομα καὶ ὁμονοίας», τὸ **χαρακτηριστικότερο γνώρισμα καὶ ἡ βαθύτερη αἰτία τῶν αἱρέσεων** εἶναι κατὰ τὸν **Ἱερό Χρυσόστομο** ἡ «φιλονικία καὶ στάσις καὶ φιλαρχία καὶ ἀπονοία», μὲ σκοπὸ τὴ διάρρηξιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς «οὐδὲν οὕτως Ἐκκλησίαν δυνήσεται διαιρεῖν, ὥς φιλαρχία», μητέρα τῶν αἱρέσεων θεωρεῖται ἡ **ἐπιθυμία τῆς φιλαρχίας**, ἐνῶ τὴν ἀφορμὴν γιὰ τὶς ἐνέργειες τῶν αἰρετικῶν ἀποτελοῦν ἡ **σκληροκαρδία** καὶ ἡ **ἀπουσία τῆς ἀγάπης γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν**, ἀλλὰ καὶ ἡ **ὑπερηφάνεια** καθὼς καὶ ἡ ἔλλειψη ταπεινώσεως ἐκ μέρους τους, (Περὶ Ἀκαταλήπτου 2, PG), πρᾶγμα πού τοὺς ὀδηγεῖ στὸ νὰ ἐνεργοῦν ἀντιεκκλησιαστικά, καθὼς δὲν ἔχουν ὑγίή ἀλλὰ ἀσθενὴ καὶ ἀκάθαρτη πνευματικὴ ζωὴ ἀφοῦ παρέκλιναν ἀπὸ τὴ διδασκαλίαν τῶν ἀποστόλων, (εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους PG 60, 675), ἐπιφέροντας **διάρρηξιν στὴν ἐνότητα** τῆς Ἐκκλησίας καὶ **διχοστασίαν στὸ σῶμα τῶν πιστῶν**.

8. Τὰ **αἴτια** πού ὀδήγησαν σὲ **διάσπαση** τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τὸν **Μέγα Βασίλειο**, θὰ μπορούσαν νὰ συνοψιστοῦν **σὲ τρεῖς βασικοὺς ἄξονες**. **Πρῶτον** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ διασπαστικὸ ἔργο τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ, πού ἀρχικὰ καὶ πρὶν τὴν νομιμοποίηση τοῦ χριστιανισμοῦ ἀντιμάχονταν τὸ σωτηριῶδες ἔργο μὲ τοὺς **διωγμοὺς** («ἐξώθεν προσβολές») καὶ τὶς **πιέσεις** ἐναντίον τῆς ἐκκλησίας καὶ τώρα προσπαθεῖ ἔσθωθεν μὲ τὶς αἱρέσεις, νὰ ἐπιβάλλῃ τὸ «κατάβρωμα τοῖς ὁμοφάγοις». Ἔτσι δὲν μποροῦν ἀπὸ τὰ ἐξωτερικά χαρακτηριστικά νὰ διαγνωστοῦν οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως καὶ συνεπῶς τῆς ἐνότητος, ἐφόσον ὅλοι τοὺς χαρακτηρίζονται ὡς χριστιανοί. Ὡς **δεύτερη** βασικὴ αἰτία τῆς διάσπασης θεωρεῖ ὁ **Μέγας Βασίλειος** τὴν **ἔλλειψη ἀγάπης μεταξύ τῶν πιστῶν**. (Περὶ Ἁγίου Πνεύματος 78 · Ἐπιστ. 114 · Ἐπιστ. 164, 2 · Ἐπιστ. 191). **Τρίτη** καὶ ἐξίσου σημαντικὴ αἰτία εἶναι ἡ **φιλαυτία, φιλαρχία καὶ φιλοδοξία τῶν προϊσταμένων** τῶν ἐκκλησιαστικῶν κοινοτήτων πού προβάλλουν μόνον τὸ ἀτομικὸ τους συμφέρον καὶ ἐρίζουν γιὰ τὰ **προτεῖα**, ἀδιαφορώντας γιὰ τὸ καλὸ τῶν πιστῶν. (Περὶ Ἁγίου Πνεύματος 76 · πρὸ ἀναλυτικὰ ἀναπτύσσεται αὐτὴ ἡ αἰτία στὸ Πέτρον, Ἐνότητα καὶ Διάσπασις, σ. 187 κε, ὅπου ἐκτίθεται καὶ ἡ κοινὴ πατερικὴ γραμμὴ γιὰ αὐτὴ τὴ θέση).

Α. ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΕΩΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ – ΟΡΙΣΜΟΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ, ΣΧΙΣΜΑΤΩΝ, ΠΑΡΑΣΥΝΑΓΩΓΩΝ

9. Όλη αυτή η κατάσταση έχει σοβαρές επιπτώσεις στην εκκλησιαστική ενότητα. Ο **Μέγας Βασίλειος**, αν και φειδωλός στους χαρακτηρισμούς τις περισσότερες φορές, μπαίνει στον πειρασμό να **οριοθετήσει τις διασπαστικές κινήσεις** που υπάρχουν μέσα στους κόλπους της εκκλησίας. Έτσι, **η πιο βασική διασπαστική κίνηση είναι η αίρεση** που παράγει **εσφαλμένη διδασκαλία (δόγματα)** και προσβάλλει τη σωτηριολογική βάση της αποκεκαλυμμένης αλήθειας. **Δεύτερη διασπαστική κίνηση είναι αυτή του σχίσματος**, όπου οι διενέξεις προέρχονται κυρίως από **εκκλησιαστικές αιτίες** και έτσι το ζήτημα, εν γένει, καθίσταται **ιάσιμο**. **Τρίτη** και εξίσου σημαντική αποσχιστική κίνηση είναι αυτή της **παρασυναγωγής** κατά την οποία **ανυπότακτοι ιερείς**, διεκδικώντας για τον εαυτό τους την εξουσία, **συγκροτούν χωριστές συνάξεις από ανυπακοή**. Και οι τρεις αυτές παρεκκλίσεις πραγματοποιούν χωριστές συνάξεις για τα μέλη τους.

10. Κατόπιν όλων των ως άνω διασπάσεων της ενότητας της εκκλησίας, ευνόητον ήταν, ότι οι **Άγιοι Πατέρες** κύριον έργον είχαν, την αποκατάσταση της ενότητας αυτής **μέ την όρθην – όμως – και εν πνεύματι Αγίω – έρμηνειαν της Αγίας Γραφής**. Επίσης και την όρθην διατύπωσιν των **δογμάτων της Πίστεώς μας, όχι από προσπάθειες μεμονωμένων προσώπων, αλλά μέσα από προσπάθειες συλλογικές** (και ως εκ τούτου **συνοδικές**), ώστε να οικοδομηθεί ή αμοιβαία σχέση έμπιστοσύνης, και μετά, να επανισχύσει ή πολυπόθητη **κοινωνία (= ενότητα)** των μελών της Εκκλησίας, και η **καταδίκη των αιρέσεων** και των αιρεσιαρχών.

Ε. Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ ΚΑΙ ΟΠΑΔΩΝ ΚΑΙ ΑΠΛΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ, ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΠΑΤΕΡΑΣ – ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΣ ΑΥΤΗΣ, ΣΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ.

11. Εκείνο που πρέπει να τονίσωμεν, ότι είχαν ως κανόνα αντιμετώπισης των αιρέσεων και των αίρετικών, οι Άγιοι Πατέρες, είναι ότι συμβούλευαν τα μέλη της Εκκλησίας να είναι **ιδιαίτερα προσεκτικά με όποιονδήποτε** που θα **παρουσιάζεται** ανάμεσά τους ως «χριστιανός» και **νά ξεετάζουν λεπτομερώς το περιεχόμενο** της πίστεως και της διδασκαλίας του, καθώς «πᾶσαι αἱ αἵρέσεις τοῦτο ὑπέδυσαν τό προσωπεῖον». (**Ιερός Χρυσόστομος**).

12. Περαιτέρω **ετόνιζαν – όμως – στην πράξη την ιδιαιτερότητα κάθε διδασκαλίας αίρετικού – και την περιπτώσιολογία των αίρετικών που εξέταζαν**. Συγκεκριμένως, οι Άγιοι Πατέρες **διέκριναν**, ως προς τους αίρετικούς **έν είναι**:

α) **“αίρεσιάρχες – ηγέτες – άμετανόητοι**, πρωτοστατούντες, (πρωτεργάτες), φανατικοί, χρηματοδότες, πεισματάρηδες, πολύ ύποκριταί” **ονομάζοντας αυτούς ως «λύκους βαρείς» διασπαστές της ενότητας, φίλαρχους, σκληρόκαρδους, παραχαράκτες της θείας διδασκαλίας, και νοθευτές αυτής, ψευδεις, κενόδοξους, όφεις, γεννήματα όχιάς, Αντίχριστους, Χριστέμπορους, μιαρούς, σοφιστές, πρωτότοκους του Σατανᾶ και έπιθυμούντες την Πρωτοκαθεδρίαν ΚΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΥΣ ΗΣΑΝ ΠΟΛΥ ΑΥΣΤΗΡΟΙ**

ή β) **«άπλούστεροι, άπονήρευτοι, άκατατόπιστοι, άφελείς**, παρασυρθέντες, πλανεμένοι, άνενημέρωτοι, έξαπατηθέντες» **ΚΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΥΣ ΗΣΑΝ ΕΠΙΕΙΚΕΙΣ, ΩΣ ΧΡΗΖΟΝΤΑΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΕΩΣ**, ονομάζοντάς τους και «άσθενείς», και «άπολωλότα πρόβατα».

13. **Μέ άλλα λόγια, στά διάφορα έργα των, οι Άγιοι Πατέρες, ήσχολούντο με συγκεκριμένην αίρεσιν και συγκεκριμένον αίρετικόν κάθε φορά και διαφορετικόν (της εποχής των)**. Ός επακόλουθον **εξήταζαν** τα πιστεύω του, τις γνώσεις του, την προσωπικότητά του, τα κίνητρά του, τον βαθμό υπαιτιότητάς του, τις τυχόν πλάνες του, τον βαθμό έμμονης στίς δοξασίες του, ή συμμορφώσεώς του, μέ την Αγία Γραφή και τους Έρους Κανόνες της Εκκλησίας, και τα δόγματα της Πίστεώς μας, όπως αυτά είχαν προδιατυπωθεῖ, από προγενέστερες Τοπικές Συνόδους, ή και Οικουμενικές Συνόδους.

14. **Αν θέλομεν, λοιπόν, σήμερα, να άντιληφθοῦμε, και να εφαρμόσουμε όρθως, τα λεχθέντα και τά γραφέντα – σε διάφορες εποχές, και για διαφορετικές αιρέσεις, υπό των Αγίων Πατέρων, θά πρέπει να μελετήσωμεν εις βάθος, τά κείμενά των, και να έμπεδώσωμεν την ως άνω διάκρισιν των κατηγοριών των αίρετικών και εις ποίαν κατηγορίαν (έκ των άνω δύο) άνεφέροντο κάθε συγκεκριμένην φοράν!**

15. Αντιθέτως, **έν δέν έμβαθύνομεν** την τοιαύτην διακριτικήν έρευνά μας, **μπορεῖ να εξάγωμεν εσφαλμένα συμπεράσματα**, ότι – δήθεν – οι Άγιοι Πατέρες συνιστούσαν να είμεθα **έπιεικέις** και να διαλεγόμεθα αἰωνίως – και χωρίς κανένα όριον! – και έπ’ ίσοις όροις – μέ τούς “άμετανόητους αίρεσιάρχες και πρωτεργάτες” (“ηγέτες”) τούτων, (που υπάρχει κίνδυνος να έπηρεάσουν τό ποίμνιον και να διαβρώσουν τό όρθόν δόγμα της πίστεώς μας), και αὐστηροί, μέ τούς “άπλούστερους παρασυρθέντες, άκατατόπιστους και άφελείς, πλανεμένους και έξαπατηθέντες”.

16. Επίσης, εάν δέν ἐμβαθύνομεν τήν τοιαύτην διακριτικήν ἔρευνάν μας, μπορεῖ νά ἐξάγωμεν ἐσφαλμένα συμπεράσματα, ὅτι – δῆθεν – οἱ Ἅγιοι Πατέρες συνιστοῦσαν νά συνδιαλέγονται μέ τούς αἰρετικούς, ὅλον τό ποῖμνιον, ἤ – ἔστω – μεγάλο μέρος τοῦ ποιμνίου, δηλαδή οἱ «κατηρτισμένοι θεολογικῶς καί σταθεροί στήν πίστιν των» περί τῶν ὁποίων, ἀληθῶς οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἐννοοῦσαν ὅτι «ἐλάχιστοι (οὔτε 2%) ἔχουν σήμερον αὐτές τίς γνώσεις καί αὐτά τά προσόντα καί ιδιότητες καί ἀκεραιότητα χαρακτήρος, καί ικανότητα διαλόγου καί διαπραγματεύσεων, καί εὐφυΐα αὐξημένην, ὥστε νά διακρίνουν τίς ικανότητες, τίς προθέσεις, καί τήν ψυχосύνθεσιν τῶν συνομιλητῶν των». Τό νά φιλοσοφεῖ κανεῖς περί Θεοῦ, δέν εἶναι τοῦ καθενός γιατί αὐτό τό πρᾶγμα, δέν εἶναι τόσο φθινό καί χαμηλό (Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος 329-390 μ.Χ. – Λόγος ΚΖ – κατά Εὐνομιανῶν).

17. Καί εάν θέλομεν νά εἴμαστε σαφεῖς, ὡς πρὸς τήν ὀριοθέτησιν καί τά πλαίσια δράσης μας καί συμπεριφορᾶς μας ἔναντι τῶν αἰρετικῶν ἢ ἀληθῆς συμβουλῇ τῶν Ἀγίων Πατέρων, εἶναι μέ τούς αἰρετικούς νά συνδιαλέγονται (ἐλαχιστότατοι φωτισμένοι καί κατηρτισμένοι καί ἰσχυροί στήν πίστιν των Χρ. Ὁρθόδοξοι) καί μέ βάση τό ὀρθόν δόγμα τῆς Πίστεώς μας (δηλαδή, νά διαλέγονται μέσα σέ συγκεκριμένα

θεολογικά ὅρια) καί γιά συγκεκριμένον χρόνον (ἤτοι ἐλάχιστον χρόνον ἢ φορές μέ τούς “σκληρούς”, αἰρεσιάρχες καί πρωτοστατοῦντες τῶν αἱρέσεων – καί αὐτοί εἶναι τό 98% ἐξ αὐτῶν πού ἔρχονται εἰς διαλόγους, ἢ πλησιάζουν μέ προθέσεις προσηλυτισμοῦ ἢ διασπάσεως τό ποῖμνιον – καί μεῖζονα χρόνον μέ τούς “ἀπλούστερους”, τούς ἀκατατόπιστους, ἀφελεῖς καί ἐξαπατηθέντας ἢ πλανεμένους, αἰρετικούς, πού εἶναι θύματα τῶν σκληρῶν καί ἀμετανόητων αἰρετικῶν) (βλ. καί ἄρθρον τοῦ Καθηγητοῦ Εὐ. Θεοδώρου μέ τίτλον «Τί θά ἔλεγεν, ὁ Ἱερός Χρυσόστομος γιά τούς σημερινούς Οἰκουμενικούς διαλόγους;» εἰς τό περιοδικόν “Θεολογία” τ. 79, Ἀθήνα (Ἰανουάριος – Ἰούνιος 2008, σελ. 12-22).

Ἄς λάβωμεν, ἄλλωστε, ὑπ’ ὄψιν μας, ὅτι στήν σημερινή ἐποχή, ἐπληθύνθησαν οἱ αἱρέσεις καί κακοδοξίες, καί τό πρόβλημα τῆς ἐλλείψεως καταρτίσεως καί κατηχήσεως τοῦ ποιμνίου, ἔχει σοβαρώτατα ὀξυνθεῖ.

(Συνεχίζεται)

Ἐπιμέλεια:

Κώστας Ἐλ. Πετρόπουλος
τ. Δικηγόρος παρ’ Ἀρείῳ Πάγῳ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟΣ: 6977582800

CΤΩΜΕΝ ΚΑΛΩC

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟΣ

ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC ΠΑΤΡΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρῶν

κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙC ΠΑΤΡΩΝ

N. Βότση 34, Τηλ.: 2610-320.602, Fax: 2610-279.533 email: i-m-patron@otenet.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟC ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Ἀρχιμ. Τιμόθεος Γ. Παλασταύρου

ΥΠΕΥΘΥΝΟC ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Π. Κούλης, Ψηφιακές Εκτυπώσεις, email: paulkoulis@gmail.com